

KERKEN SAMEN — SAMEN KERKEN

JAARGANG 39

NUMMER 4

APRIL 2020

Kerken Samen – Samen Kerken (KSSK)

is een gezamenlijke uitgave van:

- **Protestantse Gemeente ‘de Graankorrel’**
- **Hervormde Gemeente Kortenhoef**
- **Hervormde Gemeente ’s-Graveland**

INHOUDSOPGAVE

Redactie	pagina 02
Administratie	pagina 02
Contactadressen van de kerken	pagina 03
Erediensten Hervormde Gemeente ’s-Graveland	pagina 04
Eredienst ‘Veenstaete’	pagina 05
Informatie Hervormde Gemeente ’s-Graveland	pagina 06

REDACTIE

Kopij voor dit blad kunt u inleveren bij de redactie van uw gemeente.

Uiterste inleverdata van kopij voor de komende edities:

8 mei

5 juni

3 juli

Graag alle kopij uiterlijk op deze dag **voor 19.00 uur** aanleveren. Kopij die later wordt aangeleverd kan niet meer worden geplaatst.

Opmaak KSSK

Dhr. J. van Veldhuizen

Email: janvv@kssk.nl

Redactie Protestantse Gemeente 'De Graankorrel'

Dhr. J. Hoekstra

Email: hoekstra@kssk.nl

Redactie Hervormde Gemeente Kortenhoef

Dhr. F. van Weeghel

Email: vanweeghel@kssk.nl

Redactie Hervormde Gemeente 's-Graveland

Mw. R. Kleijn

Email: kleijn@kssk.nl

De redactie gaat ervan uit dat alle kerkenraden en contactpersonen zich bij het inleveren van de kopij houden aan de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) zoals beschreven in hun Privacyverklaring.

Daarom is de redactie niet aansprakelijk.

ADMINISTRATIE

Abonnementstarief: € 12,50 per jaar.

ING.nummer KSSK: **NL08INGB0002648558**

t.n.v. Kerken Samen van Ankeveen, 's-Graveland en Kortenhoef

Voor alle vragen over abonnementen, adreswijzigingen e.d. kunt u contact opnemen met:

Mw. R. Kleijn

Email: kleijn@kssk.nl

CONTACTADRESSEN

PROTESTANTSE GEMEENTE 'DE GRAANKORREL'

Predikant:

Vacant

Bijstand pastoraat:

Ds. Stella Muns

Email: info@stellamuns.nl of
predikant@pgdegraankorrel.nlwww.deluistering.nl**Scriba:**

Mw. J.P. Hinloopen-Nieuwpoor

Email:

scriba@pgdegraankorrel.nl

HERVORMDE GEMEENTE KORTENHOEF

Predikant:

Vacant

Bijstand pastoraat:

Ds. J. de Goei

Email: jdegoei@xs4all.nl**Scriba:**

Dhr. C.A.M. van der Lelie

Email:

augustvanderlelie@hotmail.com

HERVORMDE GEMEENTE 'S-GRAVELAND

Predikant:

Ds. G.J. van Meijeren

Noordereinde 12

1243 JG 's-Graveland

Tel: 035 – 6560598

Vrije dag: donderdag

Email: [dominee@](mailto:dominee@hervormdegemeentesgraveland.nl)hervormdegemeentesgraveland.nl**Scriba:**

Mw. J.M. Pranger-Westland

Harinxmahof 2

1244 RC Ankeveen

Tel.: 035 – 656 3260

Email: [scriba@](mailto:scriba@hervormdegemeentesgraveland.nl)hervormdegemeentesgraveland.nl

Online EREDIENSTEN HERVORMDE GEMEENTE 'S-GRAVELAND

De diensten zijn 'live' op de website www.hervormdegemeentesgraveland.nl te volgen. Ook vindt u daar de diensten van (ongeveer) de laatste 6 maanden. Bezoek onze website en klik op 'opnames'. U kunt kiezen uit luisteren naar de eventuele live uitzending of een eerdere opname beluisteren of downloaden.

Goede Vrijdag	10 april	19.30 uur	Ds. K. van Meijeren, Ede Coll.: College van Kerkrentmeesters/Diaconie
Zondag <i>Pasen</i> Met medewerking van Henk Liberia, trompet	12 april	10:00 uur	Ds. K. van Meijeren, Ede Coll.: College van Kerkrentmeesters/Diaconie
Zondag	19 april	10:00 uur	Ds. F.A.J. Heikoop, Harmelen Coll.: College van Kerkrentmeesters/Diaconie Extra collecte: Instandhouding Predikantsplaats
Zondag	26 april	10.00 uur	Ds. G.J. van Meijeren Coll.: College van Kerkrentmeesters/Diaconie
Zondag	3 mei	10.00 uur	Prof. Dr. W. Balke, Den Haag Coll.: College van Kerkrentmeesters/Diaconie Extra collecte: Instandhouding Predikantsplaats
Zondag	10 mei	10.00 uur	Ds. G.J. van Meijeren Coll.: College van Kerkrentmeesters/Diaconie

EREDIENST 'VEENSTAETE' ('t Wijdehuis, ingang Parklaan)

Op vrijdag 24 april en op vrijdag 15 mei zal er geen eredienst zijn in 't Wijdehuis.

INFORMATIE HERVORMDE GEMEENTE 'S-GRAVELAND

Meditatie, Feest van de opstanding. Hij is opgestaan!

Markus 16:2 En zeer vroeg op de eerste dag der week gingen zij naar het graf, ook Maria Magdalena was met hen, toen de zon opging!

Op Paasmorgen gaat de zon op. De Here God liet het Paasfeest al beginnen, toen de vrouwen nog in de duisternis van de lijdensweken liepen.

Ook Maria Magdalena die door de Here Jezus van zeven boze geesten was bevrijd.

Laat na de Sabbat; met Zijn opstanding is gewacht tot zonsopgang. De zesde dag waarop Adam werd geschapen begon 's avonds, de dag des Heren begint 's morgens, de zesde dag wordt oecumenisch doorbroken. "Er zij licht!", zegt God, en er is licht! De zon gaat op over bozen en de Goedheid zelf.

Markus wijst met zijn hand terug naar Mozes en met de andere schuift hij Mozes op zij. De Emmaüsgangers worden naar de profeten gewezen, terwijl achter hen het voorhangsel openhangt.

Hij is opgestaan! En God zag dat het goed was. Maar Maria zag het niet, verdriet overspoelde haar, en uit liefde voor haar Meester ging ze terug naar het graf.

Koos van Doorne schreef:

Hoe schreide ik, toen Hij gestorven was
O God waar was mijn hoop mijn moed
gebleven,

Mijn wanhoop kon ik zelfs geen woorden
geven

Was Hij dan ook als 't haastig dorrend gras?

Maar daar is de stem van Jezus, als de opgestane Heer! En Jezus zei: María!, en het was net alsof boven de hof weer werd geroepen: "Er zij licht!" Die stem kende Maria,.. "María", het is de stem van de goede Herder die Zijn schapen kent, en ze bij naam roept. Het is een roep ten leven!

"Rabboeni". Lieve Meester! Meester over duivelen, ziekte en dood. "Rabboeni", en de zon ging op!

Zoals de zon ook is opgegaan voor onze gemeente, de Heer is waarlijk opgestaan! De bruid en de Bruidegom als de geliefden in het Hooglied, zo zijn die twee. Al wat aan Hem is, is gans begeerlijk, ja zulks één is mijn Liefste! Maria wilde Jezus omhelzen, maar dat gaat niet, zij mag Jezus niet verhinderen op te gaan naar Zijn Vader. "Zeg aan Mijn broeders dat Ik opga naar Mijn Vader en jullie Vader, naar Mijn God en jullie God".

Met andere woorden: Ik laat jullie niet los, en jullie moeten elkaar niet loslaten! Ook niet in moeilijke tijden! van zorgen, ziekte, verdriet en rouw. En ook wanneer wij als gemeente even niet samen kunnen komen op de eerste dag van de week, weet dan: "Ik kan jullie niet loslaten, en hoe eenzaam ook, maar jullie zijn niet alleen!! Jullie zijn broeder en zuster van Mij, kinderen van die éne Vader!"

En zowaar de Here Jezus niet ook blijft in Zijn graf, blijft Hij ook niet dood in Zijn gemeente! Dat is de levende hoop, door de opstanding van onze Heer, Jezus Christus. Hij is opgestaan op de eerste dag van de week, toen de zon opging! Ergens in de wereld gaat op de Paasmorgen een klok luiden, die de andere klokken wekt, ook de kerkklok in 's-Graveland, alle kerktorens beginnen als het ware te zingen: U zei de glorie, opgestane Heer! Hij is de levende Here! Hij roept ons toe, VREDE ZIJ U! En met Zijn groet, een gezegend Paasfeest toegewenst.

HIJ IS OPGESTAAN!!

De steen is weggenomen,
dit graf werd ons een bron;
hier zal het leven stromen

dat in de dood begon.
 Zijn Naam gaat uit en in,
 wij staan aan Gods begin,
 Hij gaf met groot gezag
 een nieuwe scheppingsdag!

Met vreugd en vrees en beven
 vernamen wij het woord
 dat God ons heeft gegeven
 en zeggen het haastig voort.
 Zo reikhalst in Uw lied!
 Gij weet: hier is het niet.
 Hij is ons voorgedaan
 en waarlijk opgestaan!

W.Kroon

Meeleven

Na een operatie en een zeer snelle thuiskomst kunnen wij u berichten dat het met Br. Peter V. (Hilversum) op dit moment heel goed gaat. Dat stemt tot dankbaarheid. Br. Bob van den B. (Kortenhoef) tobt met een onrustig hart. Daardoor is hij snel vermoeid. Er zijn onderzoeken gaande.

Jubileum

Op 23 april hopen br. en zr. H.-D. (Kortenhoef) te gedenken dat zij 55 jaar getrouwd zijn. Hun trouwtekst was 1 Joh. 3: 23. Felicitaties namens de gemeente en Gods zegen voor de toekomst toegewenst. Met allen die u lief zijn.

Geboren

Op maandag 30 maart is geboren Casper Nicolaas, zoon van Geert en Machteld van Meijeren en broertje van Sara (Noordereinde 12, 1243 JG 's-Graveland). Casper was net te vroeg, Machteld heeft corona, maar gelukkig is iedereen na een aantal dagen in het ziekenhuis inmiddels thuisgekomen. Wij

bidden het gezin van Meijeren Gods zegen toe. En – zoals u zult begrijpen- is het de komende tijd niet mogelijk het gezin thuis te bezoeken.

Kaarten

Veel kinderen van onze gemeente zijn druk geweest met maken en versturen van kaarten naar de ouderen onder ons. Namens al die ouderen willen wij jullie daar hartelijk voor bedanken.

Het was echt **Cool!**

Verlof

Ds. Van Meijeren heeft tot en met 13 april Ouderschapsverlof.

Bij bijzonderheden kunt u contact opnemen met Bert Ter S., tel. 06

Uit de kerkenraad

Introductie liedbundels, vespers, leeskring, bijbelkring, kindernevendienst, jeugdclubs, Stalpaertinterview, uitleg Mattheus Passion, paasmaaltijd- geen van deze activiteiten kon doorgang vinden. Maar kerkdiensten online gaan door!

In deze vreemde periode volgen we het advies van de Protestantse Kerk in Nederland (PKN) om tot 1 juni 2020 uitsluitend online kerkdiensten te verzorgen. Wij komen daarbij alleen samen met de mensen die noodzakelijkerwijs aanwezig moeten zijn. Alleen op deze manier kunnen we de mobiliteit verminderen en de fysieke ontmoeting vermijden, wat nodig is om de verspreiding van het virus tegen te gaan. Zo gaan dan gelukkig ook de diensten van o.a. Goede Vrijdag en Pasen door. En wij kijken er mét u naar uit, de eredienst weer gezamenlijk te kunnen vieren....

Op 12 mei staat een vergadering van de kerkenraad gepland. Afhankelijk van het

advies van het RIVM en de regering kunnen wij u na 28 april laten weten óf en in welke vorm de vergadering van 12 mei doorgang kan vinden.

Wij ontvingen het bericht dat op 13 maart overleden is ds. D. Heikoop uit Nieuwegein, de vader van onze oud-predikant ds. Frank Heikoop. Bovenaan de rouwkaart staat: 'Uw goedertierenheid is beter dan het leven' psalm 63: 4

Toen ds. Heikoop onze predikant was ging zijn vader geregeld bij ons voor. Hij was belezen, origineel en sprak met gezag.

Wij denken met dankbaarheid terug aan de keren dat hij bij ons op de kansel stond.

Wij bidden de familie Heikoop, in het bijzonder mw. M. Heikoop-Dijkhuizen, Gods troost en goedertierenheid toe.

Met vriendelijke groet,
Bert ter S., voorzitter

Collectes

Hierbij een dringende oproep om de collectes voor de Diaconie en de Kerkrentmeesters in deze vreemde periode niet te vergeten. Wij bevelen deze collectes van harte bij u aan!

Diaconie

Opbrengst collectes

	Euro	Bonnen
8 mrt	119,40	44%
11 mrt Biddag	48,75	59%
15 mrt	67,30	77%

Diensten via internet

	Euro per bank
22 mrt	19,50
29 mrt	35,00

Hartelijk dank voor uw gaven.
Rekeningnummer Diaconie
NL23RABO 0388233605
Tnv. Diaconie Hervormde Kerk 's-Graveland

College van Kerkrentmeesters

Opbrengst collectes:

	Euro	Bonnen
8 mrt	145,55	36%
8 mrt	121,95	44% =IPP
11 mrt	53,65	53%
15 mrt	41,--	89%

Diensten via Internet:

	Euro per bank
22 mrt	102,50
22 mrt	51,00 = IPP

Gift NN via ds Van Meijeren € 50,--

Bankrekeningnummer College van Kerkrentmeesters: NL65 INGB 0000 4918 04 t.n.v. Kerkvoogdij Herv. Gem. 's-Graveland. (Let op !! Het rekeningnummer voor het bestellen van collectebonnen staat hieronder)

Collectebonnen

Collectebonnen zijn verkrijgbaar door storting van het bedrag op bankrekeningnummer NL24 INGB 0000 5319 24 ten name van Hervormde Gemeente 's-Graveland.

Er zijn boekjes beschikbaar met een drietal waardes, te weten:

15 euro (20 x 0,75)

25 euro (20 x 1,25)

45 euro (20 x 2,25)

Als u bij uw overschrijving vermeldt welke waarde(s) u wilt ontvangen, dan zult u de door u bestelde boekjes ontvangen.

Voor verdere informatie kunt u terecht bij één van de Kerkrentmeesters.

Allen hartelijk dank voor uw gaven.

Het College van Kerkrentmeesters

Hartelijk dank

25 maart j.l. waren we 50 jr. getrouwd. In deze periode van aangescherpte bezoekenregelingen zou de dag heel rustig verlopen. Maar niets was minder waar. We werden verblijd met bloemen, zeer veel kaarten, telefoontjes, app's en mails. Het was een enorme verrassing voor ons de hartelijkheid te ervaren vanuit onze kerkgemeenschap. Omdat het er voorlopig niet inzit dat wij velen van jullie spreken, willen we onze dank dan nu via het kerkblad uitspreken.

Allen heel erg bedankt!

Marinus en Jos A.

Bedankje

Lieve kinderen uit de kindernevendienst,

Wat hebben jullie me blij gemaakt met zo een mooie kaart.

Zelf gekleurd en met lieve wensen.

Hartelijke groet en de zegen van onze Heere God.

Ik ben er heel blij mee, eens te meer omdat door het corona-virus ook ik mijn huis niet uit mag, en eventjes niemand mag ontvangen en niemand mag bezoeken.

Dat heet met een deftig woord: verplichte quarantaine.

We hopen en bidden met elkaar en voor elkaar dat het corona virus snel overwonnen mag worden.

En dat we op zondag weer blij naar de mooie kerk kunnen gaan. Ook ik verheug me daar helemaal op.

Graag voor jullie mijn hartelijke groet

T. B.

Nieuwsbrief van de Classispredikant

Johannes 11: ¹⁴Toen zei hij (Jezus) hun ronduit: 'Lazarus is gestorven, ¹⁵en om jullie ben ik blij dat ik er niet bij was: nu kunnen jullie tot geloof komen. Laten we dan nu naar hem toe gaan.' ¹⁶Tomas (dat betekent 'tweeling') zei tegen de anderen: 'Laten ook wij maar gaan, om met hem te sterven.'

Het zijn moeilijke tijden. Mensen willen Jezus stenigen. De leerlingen van Jezus voelen de druk. Als het verzoek van Marta en Maria komt om naar Betanië te komen, omdat Lazarus ziek is, zeggen de leerlingen: laten we het niet doen. Het gevaar is te groot. Betanië ligt in Judea, dichtbij Jeruzalem. Jezus reageert met de opmerking dat de ziekte tot eer van God zal zijn. Toch gaat hij niet onmiddellijk naar Betanië. Hij wacht nog twee dagen. Zijn leerlingen halen opgelucht adem. Maar dan opeens zegt hij: Laten we gaan. Tomas reageert verrassend: Laten ook wij maar gaan, om met hem te sterven. Om met hem te sterven: Is het cynisme? Is het fatalisme? Er zijn verschillende manieren om met druk om te gaan. Cynisme is er een van. Fatalisme is er een van. Worden we ziek, dan worden we ziek. En alle voorzichtigheid laten we varen. Tomas is een van ons. Met hem doorleven we alle menselijke emoties. Het lijkt zijn rol te zijn. We kennen hem vooral als een ongelovige. Als Jezus dood is en hij niet bij Jezus' verschijning aanwezig is, uit hij zijn twijfel. Hij wil en kan het niet geloven dat zijn Heer is opgestaan. Hij moet de wonden voelen. Zijn handen in Jezus' zij leggen. Tomas wordt de eerste in het Johannesevangelie die lijden en dood met de opgestane verbindt. Het heeft geen zin emoties te onderdrukken. In een tijd van crisis horen alle emoties erbij. Tomas gaat ons voor, ook in zijn weg met Jezus. Meer dan anderen heeft hij het lijden tot zich door laten dringen. Misschien beter dan anderen heeft hij daardoor ervaren dat de lijdende de opgestane is, dat midden in het lijden nieuwe toekomst gloort. Ziekte en dood horen bij dit leven. We worden er met de neus opgedrukt. Het lijden is deel van dit

leven. Maar in geloof mogen we zeggen, dat het lijden een einde heeft, dat er met Pasen een nieuw begin is, ook al zien we dat soms niet. Juist in deze tijd is het goed naar Pasen toe te leven en elkaar te bemoedigen: de Heer is waarlijk opgestaan. Midden in de dood mogen wij getuigen van leven.

Impressies van het werk

De lofzang moet doorgaan. Maar hoe laten wij de lofzang doorgaan? Wat is dat, de lofzang door laten gaan? Is dat de liturgie? Maar wat is liturgie? Vanzelfsprekend denken we aan de dienst op zondag. En ik ben de laatste die de waarde van de dienst op zondag relativeren zou. De kerk vertegenwoordigt voor ons Christus. Maar laten wij ons niet blindstaren op de kerkdienst. De kerk is meer dan de dienst op zondag. Ook de kerkdienst kan in zichzelf keren, het lijden van de Heer ontkennen en doel op zich worden. Ware dienst is dienst aan de ander. De lofzang houden wij gaande als wij de ander zien en dienen, niet ons eigenbelang zoeken, maar het belang van de ander zoeken. Op dit moment gaat de overheid ons daarin voor. 1,5 meter afstand. Niet in groepen samenkomen. Omzien naar de zwakste: dat is de ware lofzang.

Ondertussen worden er prachtige initiatieven ontplooid om elkaar in de gaten te houden. De diaconie van Utrecht vraagt een bijdrage voor de voedselbank. Dankzij ons hamsteren hebben voedselbanken geen eten om uit te delen. Een bedrag overmaken is ook de lofzang gaande houden. Kijk naar vragen van de voedselbank bij u in de buurt. In allerlei regio's probeert men tekorten op te vangen door waardebonnen mee te geven. Dat kost geld dat een voedselbank niet zomaar heeft. Diaconieën hebben een bijzondere rol in deze tijd. Denk ook aan het initiatief: niet alleen.nl In Amersfoort gaat er een digitale nieuwsbrief rond. Mensen hebben behoefte aan contact. Denk ook aan alleenstaanden die nu soms erg geïsoleerd komen te staan. In Maarssen maken kinderen tekeningen voor ouderen. Een leuke bezigheid voor de kinderen en een welkome afleiding voor ouderen die geen

bezoek meer kunnen ontvangen. Denk ook aan de ondersteuning van ouders. Zij hebben een belangrijke rol voor de kinderen. Het Nederlands Bijbelgenootschap heeft materiaal ontwikkeld dat gratis gedownload kan worden, om samen met de kinderen je voor te bereiden op Pasen. Wijs de ouders op die mogelijkheid. (*"Bijbel Basics voor thuis"*) In Veenendaal komen filmpjes op de website van de protestantse gemeente. De hervormde gemeente zendt diensten uit. Hier en daar weet men websites goed te gebruiken. Voor velen een hele uitdaging. Ook voor de classis. Maar we doen ons best. We leren met elkaar hoe we de sociale media kunnen gebruiken. RTV Utrecht ging in op ons verzoek een dienst uit te zenden. Wim Vermeulen van de Jacobijkerk ging voor. Andere gemeenten startten besloten Facebookgroepen waarin via een livestream samen gebeden werd. Op de website van de PKN leest u hoe dat moet. In Nieuwegein vergaderde de kerkenraad digitaal. Als u goede mogelijkheden ziet en anderen bij wil staan, vraag ik u dringend met voorbeelden te komen. We hebben elkaar hard nodig. Ik hoor graag van u als u anderen met voorbeelden bemoedigen en inspireren kunt.

Uit de kerkorde

Onlangs verscheen een 'Nieuwe toelichting op de kerkorde van de Protestantse kerk in Nederland'. Misschien niet de eerste literatuur waar u aan denkt als u iets gaat lezen. Maar voor kerkenraden en predikanten toch heel leerzaam om de toelichting te lezen. Ik haal er elke maand een paar pareltjes uit. Uit het arbeidsveld van de kerkenraad (ordinantie 4-7-1) halen de schrijvers de taak van de kerkenraad aan om in samenwerking met andere gemeenten de vitaliteit van de betrokken gemeenten te bevorderen en formatieplaatsen van voldoende omvang voor predikanten in stand te houden dan wel te verkrijgen. De toelichting behandelt dit artikel in het kader van formatieplaatsen maar legt de nadruk op het feit dat het niet alleen aan de orde zal zijn als er een nieuwe predikant beroepen wordt. Samenwerking met het oog

op vitaliteit is nadrukkelijk al eerder aan de orde. En ik denk aan samenwerking zoals we die in tijden van het coronavirus zien. Niet iedere gemeente heeft beschikking over kerktelefoon of kerkTV. Hoe mooi is het dan als gemeenten met het oog op de stichting van hun gemeenten samenwerken. Juist in tijden van nood merken we hoezeer we elkaar nodig hebben. Laten we elkaar vasthouden. *(Nieuwe toelichting op de kerkorde van de Protestantse Kerk in Nederland, onder redactie van F. Tobias Bos en Leo J. Koffeman, Utrecht 2019)*

ds. TrINETTE Verhoeven

Teken

Kikkers kunnen een plaag zijn, maar ook een teken dat we iets geleerd hebben. Dat valt nu al te leren van de coronacrisis, schrijft Pieter Poortman, oncologisch chirurg in het Dijklander Ziekenhuis in Purmerend en Hoorn.

“Als kleine jongen zat ik onder het gehoor van diverse dominees. Een van de preken die me altijd is bijgebleven, ging over een van de plagen van Egypte en ik zag de ontelbare kikkers door de straten van een Egyptische stad krioelen. Ik stelde me voor dat er met blote voeten overheen gelopen werd en dat je dan zo’n kikker kon doodtrappen, per ongeluk, omdat je nergens anders lopen kon. Wat me altijd is bijgebleven was de tekst die de predikant koos als thema voor zijn preek. Het werd Exodus 8 vers 14 en dan het laatste gedeelte. ‘En het land stonk’. Hij liet een stilte vallen, de vier woorden als een mokerslag. Een briljante keus, opgedeeld in ‘hoe het stonk’, ‘waarom het stonk’ en ‘waartoe het stonk’. De kikkers stierven en de stank was onbeschrijflijk.

Geur

Nu, vele jaren later, moet ik terugdenken aan de geur van het land en de vraag waartoe. Het coronavirus brengt ons dagelijkse leven tot stilstand. De run op wc-papier en het

hamsteren van pasta is een uiting van de onderhuidse vrees voor een apocalyptisch scenario. Het land vult zich met de geur van de angst. Vanuit het Verre Oosten waaide er een virus over dat nauwelijks te controleren lijkt en ons onze zelfcontrole langzaam ontnemt. In de carnavalskroegen van Brabant en de skihutten van Aosta dansten we tot het ochtendgloren zonder te beseffen wat we bij ons droegen en aan het verspreiden waren. Er leek geen vuiltje aan de lucht.

‘Het land stonk.’ En hij liet een stilte vallen.

Hoe anders is het nu. Ons land gaat op slot en opgesloten in onze huizen wachten we gespannen af totdat het gevaar is uitgedoofd. Pasta met tomatensaus etend en met zicht op bergen wc-papier. We zijn de controle kwijt en vroegen aan Rutte of onze kinderen thuis mochten blijven en of, als we het in onze portemonnee gaan voelen, hij ons wil compenseren. En zo geleidelijk aan gaan we de tijd krijgen om *locked down* in onze woningen ons te gaan afvragen hoe het toch zover heeft kunnen komen. Of er dan een verschil is tussen waarom en waartoe, moet eenieder voor zich maar bedenken, maar teruggrijpen op de Spaanse griep en dat ziektes van alle tijden zijn, lijkt toch net een te gemakkelijk antwoord.

Stilgezet worden in de razendsnelle wereld waarin we leven, lijkt voor velen van ons niet zomaar een vanzelfsprekendheid. Hoe vaak horen we niet dat juist een onverwachte gebeurtenis in ons leven, hoe groot of soms hoe klein ook, iemand heeft aangezet om een ingesleten, niet meer zinvolle gewoonte definitief achter zich te laten of een talent te ontplooien waarvan hij of zij het vermoeden had dat het ergens wel sluimerde, maar waarvoor nooit de tijd genomen werd om daar eens rustig mee een de slag te gaan?

De discussie over de vliegtuigen die dagelijks de vele toeristen over de wereld heen en weer brengen en ons milieu zwaar belasten, is in één keer in een totaal ander daglicht komen te staan. De lucht boven Wuhan is nog

nooit zo schoon geweest. In de straten van Assisi staan alle ramen open en worden er liederen gezongen om alle eenzame kwetsbare ouderen een hart onder de riem te steken. Het antwoord op de vraag waartoe zouden we ergens moeten zoeken in onze eigen kwetsbaarheid. Waar de kroon op de Schepping zich onoverwinnelijk waande, lijkt een van de kleinste levende entiteiten op onze aarde ons op de knieën te krijgen. Bescheidenheid en kwetsbaarheid vallen ons zomaar ten deel. Als we dat goed tot ons laten doordringen, gaan we misschien vanaf vandaag andere keuzes maken. De coronacrisis dwingt ons om te kijken naar de essentie van ons leven. Wat doet er echt toe en wat hebben we te belangrijk gemaakt? We krijgen allemaal de kans om kleur te bekennen, van het tonen van leiderschap van onze regering tot het bewaren van onze rust als de wc- rollen niet meer in de schappen liggen.

En als het allemaal weer rustig is en de waan van de dag zich weer aandient, hoe gaan we dan verder? De complexiteit van onze samenleving en ons ecosysteem lijkt vaak een reden om niet over te durven gaan tot rigoureuze keuzes. Een crisis als deze laat zien dat men wel degelijk in staat is om als het er echt toe doet, eensgezind soms pijnlijke keuzes te maken. De natuur vroeg er al wat langer om, het virus dwingt ons nu toch echt op de knieën. Het verhaal gaat dat in de moerassen rond de stad Wuhan bij het vroege ochtendgloren de kikkers weer kwaken. De smog is weggetrokken en de luchten kleuren blauw. Het geluid klinkt als een prachtige symfonie op het goede leven. Wie oren heeft die hore.“

Herdenken 4 mei

75 jaar geleden bevrijding.

Psalm 43 is verbonden geraakt aan de dodenherdenking doordat een groep verzetsmensen het lied zong voordat de Duitsers de achttien in 1941 op de Waalsdorpervlakte fusilleerden. In 1946 was er op die plek de eerste dodenherdenking. Met ontroering herdenken wij allen die gevallen zijn voor onze vrijheid.

3 O Here, God, kom mij bevrijden
 Zend mij uw waarheid en uw licht
 Die naar uw heilige berg mij leiden,
 Waar Gij mij woning wilt bereiden,
 Geef dat ik door U opgericht
 Kom voor uw aangezicht.

5 Mijn ziel hoe zijt gij zo verslagen,
 Mijn hart, wat kwelt gij u zozeer?
 Vertrouw op 's Heren welbehagen.
 Hij doet weldra de morgen dagen.
 Ja, ik zal zingen toe Zijn eer:
 Mijn redder is de Heer.